

Beslutsunderlag

Styrelsen 2025-04-25

Telefon: [031 64 74 00](tel:031647400)

Handläggare: Johan Eidenby

Mejladress: johan.eidenby@gryaab.se

Återrapportering till ägarrådet om Gryaabs arbete med kris och civil beredskap

Förslag till beslut

I styrelsen för Gryaab AB:

1. Rapporten om Gryaabs arbete med kris och civil beredskap enligt bilaga 1 i beslutsunderlaget godkänns och skickas till Stadshus AB som återrapportering till ägarrådet.

Beskrivning av ärendet

Gryaab har fått i uppdrag av ägarrådet att ta fram en rapport om Gryaabs arbete med kris och civil beredskap.

Arbetet med kris- och civil beredskap är ett prioriterat område för Gryaab.

Gryaabs arbete med kris- och civil beredskap grundar sig i och följer Göteborgs Stads styrande dokument på området. Gryaab har rutiner och åtgärdsplaner för hur bolaget ska agera och organisera sig vid ett krisläge. Dokumenten ses över och revideras regelbundet. Gryaab har en krisledningsorganisation som övas och utbildas regelbundet. Senaste övningen gjordes i slutet av 2024.

Gryaab har en beredskapsplan som togs fram och beslutades av styrelsen 2022.

Övning av beredskapsplanen är planerad till augusti 2025.

I Göteborgs Stads plan för arbetet med civil beredskap 2024 – 2027 finns sex utpekade fokusområden. Gryaab har utifrån dessa områden genomfört riskanalyser för Gryaab samt anläggningarnas funktion, skyfall, cyberattacker samt kris och krig.

Resultatet från dessa har tagits med in i det ordinarie riskbedömningsarbetet vilket bland annat innebär att man tar fram åtgärder för att minska eller undvika riskerna

Gryaab granskas varje år av lekmannarevisorer som utses av delägarkommunerna. Förra året granskades Gryaab på området krisberedskap.

Lekmannarevisorerna tyckte överlag att Gryaab följde Göteborgs styrdokument på ett bra sätt. Vad gällde resursfunktionerna så konstaterades att det fanns ett utvecklingsarbete och Gryaab fick en rekommendation att fortsätta påbörjat utvecklingsarbete och säkerställa följsamhet mot riktlinjen för höjd beredskap.

Gryaab ska i juni 2025 lämna ett yttrande till Stadsrevisionen där bolaget beskriver vad man ska göra för att uppfylla rekommendationen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Avloppsvattenreningen måste fungera även vid samhällsstörningar som olyckor, kriser eller i värsta fall krig. Normalt kommer arbetet med kris och civil beredskap inte att ha någon större inverkan på den ekonomiska dimensionen. Arbetet bedöms främst handla om planering, analys, utbildning och övning och kostnaderna för det bedöms som förhållandevis låga. Det ligger en stor samhällsnytta i att ta fram beredskapsplaner, resursfunktioner och organisationslösningar som kan ge handlingsberedskap vid kriser eller krig.

Bedömning ur ekologisk dimension

Under normala förhållanden kommer arbetet med kris och civil beredskap inte ha någon större inverkan på den ekologiska dimensionen. Miljön och levnadsvillkoren kan dock påverkas mycket negativt av kriser eller krig. Gryaab måste säkra tillgång till det som anläggningarna behöver för att fungera även vid en samhällsstörning. Viktiga prioriteringar måste baseras på att skydda värden som är viktiga för liv och hälsa som till exempel att ha rent vatten.

Bedömning ur social dimension

Att vara väl förberedd för kris och civil beredskap bidrar till ökad trygghet, även under lugna tider. Genom att samarbeta över förvaltnings- och bolagsgränserna för att snabbt kunna få de kommunala verksamheterna att fungera vid en eventuell krigssituation skapas en högre beredskap än vad som skulle vara möjligt utan

samverkan. Vid en kris kan förberedelserna spela stor roll för den sociala dimensionen.

Samverkan

Ärendet har behandlats på lokalt samverkansgruppsmöte den 23 april 2025.

Bilagor

1. Rapport till ägarrådet om Gryaabs arbete med kris och civil beredskap

Bedömning av ärendets principiella beskaffenhet

Ärendet avser återrapportering av ett uppdrag som Gryaab fått av ägarrådet. Gryaab bedömer inte att ärendet är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Bedömningen har gjorts med utgångspunkt i vad som står angivet om frågor av principiell beskaffenhet i Gryaabs ägardirektiv, Göteborgs Stadshus AB:s anvisningar för ärendeberedning och Göteborgs Stads riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll.

Bolagets bedömning

Gryaab har tagit fram en rapport om Gryaabs arbete med kris och civil beredskap. Gryaab prioriterar dessa frågor och bedöms ha en god beredskap.

Gryaab bedömer att bolagets arbete med kris och civil beredskap kommer att behöva fortsätta utvecklas med en hög ambitionsnivå under de kommande åren i takt med att lagar och regleringar ökar kraven inom området.

Styrelsen föreslår godkänna rapporten och att den skickas till Stadshus AB som återrapportering till ägarrådet.

2025-03-19

Säkerhet

Johan Eidenby

Bilaga 1 Gryaabs arbete med kris- och civil beredskap

Bakgrund

Gryaabs huvuduppgift är att ta emot och rena avloppsvattnet från sina delägarkommuner. Avloppsvattenreningen måste fungera även vid samhällsstörningar som olyckor, kriser eller i värsta fall krig. Arbetet med kris- och civil beredskap är därför ett prioriterat område för Gryaab.

Kris- och civilberedskap

Rutiner och övningar

Gryaabs arbete med kris- och civil beredskap grundar sig i och följer Göteborgs Stads styrande dokument på området. Gryaab har rutiner och åtgärdsplaner för hur bolaget ska agera och organisera sig vid ett krisläge. Dokumenten ses över och revideras regelbundet. Gryaab har en beredskapsplan som togs fram och beslutades av styrelsen 2022. Övning av beredskapsplanen är planerad till augusti 2025.

Gryaab har en krisledningsorganisation som övas och utbildas regelbundet. Senaste övningen gjordes i slutet av 2024.

Resursfunktioner

Enligt Göteborgs Stads riktlinje för höjd beredskap ska man förbereda vissa resursfunktioner i fredstid. Resursfunktionerna ansvarar för att få till ett samarbete över förvaltnings- och bolagsgränserna för att snabbt kunna fördela tillgängliga resurser och få de kommunala verksamheterna att fungera vid en eventuell krigssituation.

Det finns 21 utsedda resursfunktioner och till varje funktion finns en nämnd eller styrelse som har ett utpekat ansvar för att se till att det finns en organisatorisk beredskap för sitt område. Gryaab är inte utpekad som ansvarig men har uppdraget att delta i följande fyra resursfunktioner:

- Reparationer, där Stadsmiljönämnden ansvarar
- Energi, där Göteborg Energi ansvarar
- Avlopp och avfall där Kretslopp och vattennämnden ansvarar
- Skydd och bevakning där Kommunstyrelsen ansvarar

I en av dessa funktioner finns en färdig struktur men i de andra har arbetet endast påbörjats.

Stadsrevisionens granskning av Gryaab år 2024

Gryaab granskas varje år av lekmannarevisorer som utses av delägarkommunerna. Förra året granskades Gryaab på området krisberedskap.

Lekmannarevisorerna tyckte överlag att Gryaab följde Göteborgs styrdokument på ett bra sätt. Vad gällde resursfunktionerna så konstaterades att det fanns ett utvecklingsarbete och Gryaab fick en rekommendation att fortsätta påbörjat utvecklingsarbete och säkerställa följsamhet mot riktlinjen för höjd beredskap.

Gryaab ska i juni 2025 lämna ett yttrande till Stadsrevisionen där bolaget beskriver vad man ska göra för att uppfylla rekommendationen.

Gryaab kommer ta del av den vägledning kring resursfunktionerna som kommunfullmäktige beslutat om och de stödjande råd som finns kring arbetet med beredskapsplaner för höjd beredskap och göra de åtgärder som följer av den. Gryaab kommer bland annat att uppdatera sin beredskapsplan och informera styrelsen om det. Gryaab kommer också att ta kontakt med de förvaltningar och bolag som är ansvariga för respektive område så att arbetet tas upp på nytt.

Arbetet 2024 – 2027

I Göteborgs Stads plan för arbetet med civil beredskap 2024 – 2027 finns sex utpekade fokusområden.

Gryaab har utifrån dessa områden genomfört riskanalyser för Gryaab och anläggningarnas funktion, skyfall, cyberattacker samt kris och krig. Resultatet från dessa har tagits med in i det ordinarie riskbedömningsarbetet vilket bland annat innebär att man tar fram åtgärder för att minska eller undvika riskerna.